

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJIELTE

**REVISIONSRAPPORT
ÅRSRAPPORT OCH
GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING**

**GEMENSAMMA
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN**

Dnr: REV/00015/2025

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
1.1	BAKGRUND.....	3
1.2	SYFTE	3
1.3	AVGRÄNSNING	3
1.4	REVISIONSKRITERIER	4
1.5	ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	4
1.6	METODER	4
2	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
2.1	ÄNDAMÅSENLIGHET	5
2.1.1	Nämndens verksamhetsplan	5
2.1.2	Arbetet med nämnduppdragen	5
2.1.6	Delegationsbeslut	6
2.2	HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?	7
2.3	HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?	7
2.4	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	9

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Enligt God revisionsred i kommunal verksamhet består årlig granskning av flera delar. All granskning som görs under verksamhetsåret ligger till grund för de förtroendevalda revisorernas ansvarsprövning.

Grundläggande granskning, som genomförs i alla nämnder/styrelsen är en översiktlig granskning av styrning och kontroll samt målstyrning.

Fördjupade granskningar genomförs inom områden som revisorerna bedömer som väsentliga att granska.

Eftersom nämnden verksamhet är begränsad har det inte gjorts någon fördjupad granskning inom nämndens område. Det görs därmed ingen separat årsrapport för gemensamma överförmyndarnämnden.

1.2 SYFTE

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för revisorerna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?
 - Verksamheten har genomförts enligt reglemente och lagstiftning.
 - Nämnden har agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs.
 - Det finns processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
 - Nämnden styr verksamheten så att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna.
 - Det finns en tillräcklig och kontinuerlig uppföljning av ekonomin.
 - Nämnden har agerat vid budgetavvikelser.
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?
 - Det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll.
 - Det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.
 - Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av organisation, system och löpande arbete.

1.3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2025. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

1.4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2025 med plan 2026-2027
- Riktlinje mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje planeringsförutsättningar för mål och budgetarbete
- Fullmäktigebeslut

1.5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Granskningen avser gemensamma överförmyndarnämnden.

1.6 METODER

Granskningen har i huvudsak utförs genom dokumentgranskning.

2 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

2.1 ÄNDAMÅLSENLIGHET

2.1.1 Nämndens verksamhetsplan

Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna ta fram en verksamhetsplan som dels visar de fullmäktigeuppdrag som nämnden omfattas av, dels de uppdrag som nämnden utöver fullmäktiges uppdrag avser att ha specifikt fokus på det kommande året. Politiska nyckeltal som har direkt bäring på nämndens verksamhet ska också redovisas i nämndens verksamhetsplan tillsammans med övriga nyckeltal som bedöms nödvändiga.

Nämnden beslutade att föreslå fullmäktige i Östersund att besluta om nämndens verksamhetsplan för gemensamma överförmyndarnämnden 2025 i oktober 2024. Vidare föreslog nämnden att fullmäktige i Åre och Krokomb fastställer verksamhetsplan med driftredovisning endast avseende kansli för gemensamma överförmyndarnämnden 2025. ¹ Nämnden har därmed föreslagit två verksamhetsplaner varav en som endast avser kansliet.

2.1.2 Arbetet med nämnduppdragen

Nämnden har inte några uppdrag från fullmäktige men tre egna nämnduppdrag som kan kopplas till ett av Östersunds kommunövergripande mål.

I nedanstående tabell framkommer om nämnden har bedömt uppdragen som genomförda (grön), bedöms bli genomförda (gul) eller bedöms inte bli genomförda under året (röd) vid uppföljning per april (T1) och augusti (T2). Tabellen visar också om uppdragen bedömdes som genomförda (grön) eller inte genomförda (röd) i årsredovisningen vid årets slut.

Nämnduppdrag	T1	T2	ÅR
Utreda och stärka överförmyndarhandläggarnas personalsäkerhet			
Genomföra insatser för att rekrytera fler ställföreträdare med annat modersmål än svenska			
Förbättra kunskapen hos ställföreträdare avseende kognitiv svikt i samband med neuropsykiatriska funktionsnedläggningar			

Kommentar till ej genomförda uppdrag

Nämnden bedömer att två av tre uppdrag har genomförts. Planerad utbildning för att öka kunskapen avseende neuropsykiatriska funktionsnedläggningar har skjutits på till våren 2026.

Kommentar till de uppdrag som bedömts genomförda

Sektorchef har utrett frågan gällande personalsäkerheten genom att dels samarbeta med säkerhetssamordnaren i på socialförvaltningen i Östersunds kommun, dels kontaktat överförmyndarverksamheter i andra kommuner. Rutinen för hot och våld, såväl fysiskt som digitalt, har uppdaterats under 2025.

En utredning av uppdraget avseende att genomföra insatser för att rekrytera fler ställföreträdare med annat modersmål än svenska har genomförts. Nämnden har bedömt att flerspråkighet är en tillgång och fördel men att tillgången på tolktjänster är god. Flerspråkiga ställföreträdare har rekryterats under året men ej fler än andra år.

¹ Gemensam överförmyndarnämnd 2024-10-04 Dnr 00027-2024

Redovisning av nyckeltal

I nämndens verksamhetsplan återfinns totalt 11 nyckeltal som samtliga har fastställts av nämnden. Med ett undantag redovisas uppgifter avseende 2025 års verksamhet. Noterbart är att antalet invånare som har förvaltare har ökat något under 2025.

2.1.3 Vidtagna åtgärder vid avvikelser

Samtliga uppdrag har gulmarkerats i tertialuppföljningarna då bedömningen har varit att samtliga uppdrag skulle genomföras under 2025.

2.1.4 Nämndens löpande uppdrag till förvaltningen

Nämnden har inte gett några uppdrag till förvaltningen löpande under året.

2.1.5 Uppföljningar inom nämndens verksamhetsområde

Under 2025 har nämnden fått information om verksamheten på nämndsammanträdena. Några informationspunkter under året:

- Dataskyddsombudets granskningsrapport om hantering av personuppgiftsincidenter med bilagor
- Personal och rekryteringar
- Information från FSÖ-dagar
- Avstämning kring utökat samarbete med ytterligare kommuner i länet.

2.1.6 Delegationsbeslut

Under 2025 har inga delegationsbeslut återrapporterats till nämnden. Nämnden har få ärenden i delegationsordningen utifrån kommunallagen. Däremot fattas delegationsbeslut utifrån Föräldrabalken kopplats till Överförmyndarens uppdrag och dessa behöver inte återrapporteras.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

- Vi har inte identifierat några avvikelser från reglemente eller lagstiftning. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.
- Ett nämnduppdrag för 2025 har inte genomförts. Genomförda uppföljningar under året har inte visat att uppdraget inte skulle kunna genomföras och nämnden har inte fattat något beslut om åtgärd.
- Nämnden har följt upp verksamhetsplanen tertialvis.
- Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på sammanträden.
- Inga delegationsbeslut har återrapporterats till nämnden under 2025. Vi har inte gjort några kontroller eller stickprov av ifall det skulle finnas beslut som har fattats med stöd av delegation men som inte har återrapporterats.

2.2 HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?

Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämndernas ekonomiska resultat och prognos. Nämnderna rapporterar resultat kopplat till mål och uppdrag till fullmäktige per den sista april, augusti och december.²

Nämndens budget uppgick år 2025 till 18,3 mnkr varav 14,5 mnkr bestod av kommunbidrag och resterande av övriga externa intäkter. Budgeten innehåller inga effektiviseringar/besparingar och inte heller några investeringar.

Nämndens verksamhet, inklusive fullmäktiges uppdrag, och ekonomi har följts upp per april, augusti och december. Helårsprognoser per april uppgick till +2,0 mnkr och förklaringen var att arvoden till ställföreträdare beräknades bli lägre än budgeterat.

I andra tertialrapporten uppgick prognosen till +1,5 mnkr och även här var det arvoden som beräknades bli lägre.

Gemensamma överförmyndarnämnden redovisar ett resultat motsvarande + 2,9 mnkr. Utöver tidigare förklaring, dvs. lägre arvoden än budgeterat, har slutavräkningen till medlemskommunerna för 2024 bokförts på 2025 istället för 2024 vilket försämrar resultatet med ca 0,3 mnkr.

För gemensamma överförmyndarnämnden, endast kansli, uppgick resultatet för 2025 till +0,8 mnkr. En del av förklaringen är slutavräkningen till medlemskommunerna som beskrivs ovan men den största avvikelsen återfinns inom interna köp exklusive hyror som redovisar en positiv budgetavvikelse med 0,5 mnkr.

2.2.1 Hur nämnden agerat vid budgetavvikelser

Nämnden har prognostiserat överskott vid båda tertialrapporterna.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.

- Nämnden har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna.
- Nämnden har följt upp ekonomin tertialvis.

2.3 HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Enligt riktlinje för intern kontroll och styrning ska nämnderna senast i februari varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen. Det framgår också av nämndens reglemente att nämnden årligen ska fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen. Planen ska överlämnas till kommunstyrelsen senast under mars. I den nya riktlinjen som fastställdes i maj 2023³ framgår att presidiet i nämnden ska involveras i internkontrollarbetet för att säkerställa de förtroendevaldas roll i arbetet. Presidiet ska i dialog och, om möjlighet finns, medverka i riskanalysarbete.

Internkontrollplan ingår från och med 2025 i verksamhetsplanen. Vid dialog med nämndens ordförande och områdeschefen framkom att presidiet inte har varit delaktiga i riskanalysen. I nämndens internkontrollplan för 2025 framgår att nämnden kommer att vara delaktig i riskanalysen inför 2026 års internkontrollplan.

Uppföljning ska, enligt Riktlinje för intern kontroll och styrning, göras till nämnden i anslutning till ordinarie verksamhetsuppföljning, d.v.s. per april, augusti och vid årsbokslut. Vid bokslut ska

² Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

³ Riktlinje för intern kontroll och styrning Dnr 00263-2023

nämnder rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

Nämnden har följt upp internkontrollplanen tertialvis per april, augusti och december.

Internkontrollplanen innehöll fem risker och det har kopplats olika åtgärder till dessa.

I uppföljningen av internkontrollplanen per april bedömdes samtliga åtgärder att genomföras under året. Uppföljningen per augusti visade på samma resultat som den tidigare uppföljningen.

Årsbokslutet visar på att samtliga åtgärder har genomförts, dvs. är grönmarkerade. Vi noterar att bedömningen avser om kontrollåtgärden har genomförts, inte om felaktigheter har upptäckts eller om risken kvarstår. Detta är helt i enlighet med Östersunds kommuns modell och anvisningar för intern kontroll. Vi anser dock att det kan finnas risk för att nämnden identifierar en grönmarkerad risk som att risken inte finns kvar.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

- Nämnden har fastställt en internkontrollplan som följs upp tertialvis.
- Nämnden har hanterat risker och vidtagit åtgärder.
- Nämnden/presidiet har inte varit delaktig i riskanalysen inför 2025 men däremot har nämnden varit delaktig i 2026 års riskanalys.

2.4 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning av verksamheten. Den interna kontrollen bedöms i huvudsak vara tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Nämnden bedömer att ett av tre nämnduppdrag inte har genomförts. I övrigt har vi inte noterat några avvikelser i nämndens verksamhet.
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Ja	Nämnden har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna och följt upp ekonomin tertialvis.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	I huvudsak	Nämnden har fastställt och följt upp sin internkontrollplan. Nämnden/presidiet har inte varit delaktig i riskanalyser.

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal yrkesrevisor